

Az Ember és Népek Jogainak Afrikai Chartája

(Elfogadva 1981. június 27. napján, OAU Doc. CAB/LEG/67/3 rev. 5, 21 I.L.M. 58 (1982) sorszámmal. Hatálybalépés 1986. október 21. napján.)

Bevezetés

Az Afrikai Egységszervezet afrikai tagállamai az „Ember és Népek Jogainak Afrikai Chartája” című jelen Egyezmény részesei,

emlékeztetve az állam- és kormányfők értekezletének Monroviában, Libériában 1979. július 17–20. napjáig tartott 16. rendes ülésén hozott 115 (XVI) számú határozatára az „Az ember és népek jogaira vonatkozó afrikai Charta előzetes tervezete, rendelkezve többek között testületek felállításáról az ember és népek jogainak előmozdítása és védelme céljából” előkészítéséről;

tekintettel az Afrikai Egységszervezet Alapokmányára, amely kimondja, hogy „a szabadság, egyenlőség, igazságosság és méltóság az afrikai népek jogos törekvései megvalósításának lényeges célkitűzései”;

megerősítve azon elkötelezettségüket, amelyet ünnepélyesen vállaltak az említett Alapokmány 2. cikkében a gyarmatosítás minden formájának megszüntetésére Afrikában, Afrika népeinek egy jobb élet elérése érdekében történő együttműködésük és erőfeszítéseik összehangolására és erősítésére, valamint a nemzetközi együttműködés előmozdítására, kellő tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára;

figyelembe véve történelmi hagyományaik erényeit és az afrikai civilizáció értékeit, amelyeknek ösztönözniük és jellemezniük kell felfogásukat az ember és népek jogainak fogalmáról;

felismerve egyrészt, hogy az alapvető emberi jogok az emberi lények tulajdonságaiból erednek, ami igazolja azok nemzeti és nemzetközi védelmét, és másrészt, hogy a valóságnak és a népek jogai tiszteletének szükségszerűen biztosítania kell az emberi jogokat;

tekintettel arra, hogy a jogok és szabadságok élvezete feltételezi kötelességek telkesítését is mindenki részéről;

abban a meggyőződésben, hogy a továbbiakban fontos különös figyelmet fordítani a fejlődéshez való jogra, és hogy a polgári és politikai jogok fogalmukban, valamint egyetemességükben nem választhatók el a gazdasági,

szociális és kulturális jogoktól, és hogy a gazdasági, szociális és kulturális jogok megvalósítása polgári és politikai jogok élvezetének biztosítéka;

tudatában azon kötelességüknek, hogy megvalósítsák Afrika teljes felszabadítását, amelynek népei még mindig küzdenek méltóságukért és valódi függetlenségükért, és elkötelezték magukat a gyarmatosítás, neokolonializmus, apartheid, cionizmus megszüntetésre, valamint az agresszív külföldi katonai bázisok leszerelésére, és a megkülönböztetés – különösen a fajon, etnikai csoporthoz való tartozáson, színen, nemen, nyelven, valláson vagy politikai véleményen alapuló – minden formájának megszüntetésére;

megerősítve az ember és népek jogainak és szabadságainak az Afrikai Egységszervezet, az el nem kötelezett országok mozgalma és az ENSZ által elfogadott nyilatkozatokban, egyezményekben és egyéb okmányokban foglalt elveihez történő csatlakozásukat;

abban a határozott meggyőződésben, hogy kötelességük előmozdítani és védeni az ember és a népek jogait és szabadságait, figyelembe véve azt a fontosságot, amelyet Afrikában ezen jogoknak és szabadságoknak hagyományosan tulajdonítanak,

megegyezték a következőkben:

I. RÉSZ – JOGOK ÉS KÖTELESSÉGEK

1. fejezet – Az ember és a népek jogai

1. cikk

Az Afrikai Egységszervezet a jelen Chartában részes tagállamai elismerik a Chartában foglalt jogokat, kötelességeket és szabadságokat, és vállalják törvényhozási és egyéb intézkedések elfogadását ezek megvalósítása érdekében.

2. cikk

Minden egyén jogosult a Chartában elismert és biztosított jogok és szabadságok élvezetére minden fajta – faj, etnikai csoport, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy egyéb vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyon, születés vagy egyéb állapot szerinti – különbségtétel nélkül.

3. cikk

1. A törvény előtt minden egyén egyenlő.

2. Minden egyén jogosult a törvény egyenlő védelmére.

4. cikk

Az emberi lények sérthetetlenek. Minden embernek joga van élete és személye integritásának tiszteletben tartásához. Ettől a jogtól senki nem fosztható meg önkényesen.

5. cikk

Minden egyénnek joga van az emberben rejlő méltóság tiszteletben tartásához, és jogképessége elismeréséhez. Tilos az ember kizsákmányolásának és megalázásának minden formája, különösen a rabszolgaság, rabszolga-kereskedelem, kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetés vagy bánásmód.

6. cikk

Minden egyénnek joga van a szabadsághoz és a személyes biztonsághoz. Senki nem fosztható meg szabadságától, kivéve a jog által előre meghatározott okok és feltételek szerint. Különösen senki nem tartóztatható le vagy tartható fogva önkényesen.

7. cikk

1. Minden egyénnek joga van, hogy ügyét meghallgassák. Ez magában foglalja: a) az illetékes nemzeti szervekhez való fellebbezés jogát a hatályos egyezmények, törvények, szabályzatok és szokások által elismert és biztosított alapvető jogait sértő cselekmények ellen; b) az ahhoz való jogot, hogy ártatlannak tekintsék mindaddig, amíg az illetékes bíróság vagy törvényszék a bűnösségét nem bizonyítja; c) a védelemhez való jogot, beleértve a választása szerinti védő általi védelemhez való jogot; d) az ésszerű határidőn belül, pártatlan bíróság vagy törvényszék előtti tárgyaláshoz való jogot.
2. Senki nem ítéltethető el olyan cselekmény vagy mulasztás miatt, amely az elkövetése idején nem volt jogilag büntetendő cselekmény. Semmilyen büntetés nem szabható ki olyan bűncselekmény miatt, amelyre vonatkozóan az elkövetése idején semmilyen rendelkezés nem létezett. A büntetés személyes, és csak az elkövetőre szabható ki.

8. cikk

A lelkiismereti és foglalkozási szabadság, valamint a szabad vallásgyakorlás biztosított. Senki nem vethető – a jog és a rend függvényében – ezen szabadság gyakorlását korlátozó intézkedések alá.

9. cikk

1. Minden egyénnek joga van információt kapni.
2. Minden egyénnek joga van véleménye kifejezésére és terjesztésére a jog keretein belül.

10. cikk

1. Minden egyénnek joga van az egyesülés szabadságához, feltéve, hogy betartja a törvényeket.
2. A 29. cikkben meghatározott szolidaritási kötelezettséget nem érintve, senki nem kötelezhető egy egyesületbe való belépésre.

11. cikk

Minden egyénnek joga van, hogy szabadon gyülekezzen másokkal. Ezen jog gyakorlása csak a törvény által előírt szükséges korlátozásoknak van alávetve, különösen azoknak, amelyeket a nemzetbiztonság, mások biztonsága, egészsége, erkölce és jogai, valamint szabadságai érdekében iktattak be.

12. cikk

1. Minden egyénnek joga van a mozgási szabadsághoz, és az állam határain belül való tartózkodáshoz, feltéve hogy betartja a törvényeket.
2. Minden egyénnek joga van elhagyni bármely országot, beleértve a sajátját is, valamint visszatérni a saját országába. Ezen jog csak a törvény által a nemzetbiztonság, a jog és a rend, a közegészség vagy közkerölcs védelme érdekében előírt korlátozásoknak vethető alá.
3. Minden egyénnek joga van, hogy üldöztetés esetén menedéket keressen és kapjon más országokban ezen országok törvényeinek és a nemzetközi egyezményeknek megfelelően.

4. A Charta részes állami területére jogszerűen bebocsátott nem állampolgárok csak a törvénynek megfelelően hozott döntés alapján utasíthatók ki.
5. A nem állampolgárok tömeges kiutasítása tilos. Tömeges kiutasításnak számít az, amelyet nemzeti, faji, etnikai vagy vallási csoportokkal szemben alkalmaznak.

13. cikk

1. Minden állampolgárnak joga van, hogy a törvény rendelkezéseinek megfelelően szabadon részt vegyen országa kormányzásában – akár közvetlenül, akár szabadon választott képviselők útján.
2. Országa közszolgáltatába való bejutásához minden állampolgárnak egyenlő joga van.
3. Minden egyénnek joga van a köztulajdon és közszolgáltatások igénybe vételére, az egyének törvény előtti szigorú egyenlősége alapján.

14. cikk

A tulajdonhoz való jog biztosított. Ez csak közszükséglet vagy a közösség általános érdekében és a megfelelő törvényes rendelkezések szerint korlátozható.

15. cikk

Minden egyénnek joga van, hogy méltányos és kielégítő feltételek között dolgozzon, és egyenlő munkáért egyenlő díjazásban részesüljön.

16. cikk

1. Minden egyénnek joga van, hogy az elérhető legjobb fizikai és szellemi egészségi állapotot élvezze.
2. A Chartában részes államok megteszik a szükséges intézkedéseket népük egészségének védelmére, és biztosítják, hogy betegség esetén orvosi kezelésben részesüljenek.

17. cikk

1. Minden egyén rendelkezik az oktatáshoz való joggal.
2. Minden egyén szabadon részt vehet közössége kulturális életében.

3. A közösség által elismert erkölcsök és hagyományos értékek előmozdítása és védelme az állam kötelessége.

18. cikk

1. A család a társadalom természetes egysége és alapja. A családot az állam védelemben részesíti, gondoskodik fizikai egészségéről és erkölcséről.
2. Az állam kötelessége a család segítése, amely a közösség által elismert erkölcsök és hagyományos értékek őrzője.
3. Az állam biztosítja a nőkkel szembeni minden megkülönböztetés kiküszöbölését, és biztosítja a nő és a gyermek nemzetközi nyilatkozatokban és egyezményekben kifejezett jogainak védelmét is.
4. Az idősek és rokkantak szintén rendelkeznek a különleges védelmi intézkedésekhez való joggal, fizikai és erkölcsi szükségleteikkel összhangban.

19. cikk

Minden nép egyenlő; azonos tiszteletet élveznek és azonos jogokkal rendelkeznek. Semmi nem igazolhatja egy nép uralmát egy másik felett.

20. cikk

1. Valamennyi népnek joga van a létezéshez. Megkérdőjelezhetetlen és elidegeníthetetlen joguk van az önrendelkezéshez. Szabadon dönthetnek politikai státusukról és érvényesíthetik gazdasági társadalmi fejlődésüket az általuk szabadon választott célkitűzéseknek megfelelően.
2. A gyarmatosított vagy elnyomott népeknek joguk van önmaguk felszabadítására az uralom kötelékei alól, a nemzetközi közösség által elismert bármely eszköz felhasználásával.
3. Minden népnek joga van a Chartában részes államok segítségéhez a külföldi uralom – legyen az politikai, gazdasági vagy kulturális – elleni felszabadító küzdelmükben.

21. cikk

1. Minden nép szabadon rendelkezik gazdagságával és természeti forrásaival. Ezt a jogot a nép kizárólagos érdekében lehet gyakorolni. Egy nép semmilyen esetben nem fosztható meg ettől.

2. A birtoktól rabló módon megfosztott népnek joga van tulajdona jogszerű visszaszerzéséhez, valamint megfelelő kártérítéshez.
3. A javakkal és természeti forrásokkal való szabad rendelkezést a kölcsönös tiszteleten, méltányos cserén és a nemzetközi jog alapelvein alapuló nemzetközi gazdasági együttműködés előmozdításának kötelezettségét nem sértve gyakorolják.
4. A Chartában részes államok egyénileg és közösen gyakorolják a javakkal és nemzeti forrásokkal történő szabad rendelkezést, hogy erősítsék az afrikai egységet és szolidaritást.
5. A Chartában részes államok vállalják, hogy kiküszöbölik a külföldi gazdasági kizsákmányolás minden formáját, különösen amelyeket nemzetközi monopóliumok alkalmaznak, hogy lehetővé tegyék népeik számára, hogy a nemzeti forrásokból származó előnyöket teljesen egészében hasznukra fordítsák.

22. cikk

1. Minden népnek joga van a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéshez, kellő tekintettel szabadságukra és identitásukra és az emberiség közös örökségének egyenlő élvezetére.
2. Az államoknak – egyénileg vagy közösen – kötelessége, hogy biztosítsák a fejlődéshez való jog gyakorlását.

23. cikk

1. Minden népnek joga van a nemzeti és nemzetközi békéhez és biztonsághoz. Az államok közötti kapcsolatokat a szolidaritásnak és az Egyesült Nemzetek Alapokmányában egyértelműen megerősített, valamint az Afrikai Egységszervezet Alapokmányában újra megerősített baráti kapcsolatoknak az elvei vezérlik.
2. A béke, szolidaritás és baráti kapcsolatok erősítése érdekében a Chartában részes államok biztosítják, hogy: a) a Charta 12. cikke alapján menedékjogot élvező egyének nem vesznek részt származási országuk vagy a Chartában részes bármely más állam ellen irányuló felforgató tevékenységben; b) területeiket nem használják a Chartában részes bármely állam népe ellen irányuló felforgató vagy terrorista tevékenység bázisául.

24. cikk

Minden népnek joga van a fejlődéséhez kedvező, általánosan kielégítő környezethez.

25. cikk

A Chartában részes államoknak kötelessége, hogy tanítás, nevelés és publikáció útján előmozdítsák és biztosítsák a Chartában foglalt jogok és szabadságok tiszteletben tartását, továbbá gondoskodjanak arról, hogy ezeket a szabadságokat és jogokat, valamint az azoknak megfelelő kötelességeket és kötelezettségeket megértessék.

242

26. cikk

A Chartában részes államok kötelessége, hogy biztosítsák a bíróságok függetlenségét, továbbá hogy gondoskodjanak a Chartában biztosított jogok és szabadságok előmozdításával és védelmével megbízott megfelelő nemzeti intézmények felállításáról és továbbfejlesztéséről.

II. fejezet – Kötelességek

27. cikk

1. Minden egyénnek kötelességei vannak családjá és a társadalom, az állam és egyéb jogilag elismert közösségek, valamint a nemzetközi közösség irányában.
2. Minden egyén jogait és szabadságait mások jogainak, a kollektív biztonság, az erkölcsnek és a közérdeknek kellő figyelembevételével kell gyakorolni.

28. cikk

Minden egyén kötelessége, hogy embertársait megkülönböztetés nélkül tisztelje és rájuk tekintettel legyen, és hogy a kölcsönös tisztelet és türelem előmozdítását, védelmezését és megerősítését célzó kapcsolatokat tartson fenn.

29. cikk

Az egyénnek kötelessége továbbá, hogy:

1. megőrizze a család harmonikus fejlődését, és a család összetartásáért és tiszteletéért dolgozzon; tisztelje szüleit mindenkor, és szükség esetén eltartsa őket;
2. szolgálja nemzeti közösségét testi és szellemi képességeinek szolgálatába bocsátásával;
3. ne veszélyeztesse azon állam biztonságát, amelynek állampolgára vagy amelyben tartózkodik;
4. megőrizze és erősítse a társadalmi és nemzeti szolidaritást, különösen amikor az utóbbi fenyegetésnek van kitéve;
5. megőrizze és erősítse országa függetlenségét és területi épségét, és a törvénynek megfelelően hozzájáruljon annak védelméhez;
6. legjobb képességei és szakértelme szerint dolgozzon, fizesse a törvény által a társadalom érdekében kiszabott adókat;
7. a társadalom más tagjaival való kapcsolataiban megőrizze és erősítse a pozitív afrikai kulturális értékeket a türelem, párbeszéd és tárgyalások szellemében, valamint általában hozzájáruljon a társadalom erkölcsi jólétének előmozdításához;
8. mindenkor és minden szinten legjobb képességei szerint hozzájáruljon az afrikai egység megvalósításának előmozdításához.

243

II. RÉSZ – BIZTOSÍTÉKOK

1. fejezet – Az Ember és Népek Jogai
Afrikai Bizottságának létrehozása és szervezete

30. cikk

Az Afrikai Egységsszervezet keretében felállítják az Ember és Népek Jogainak Afrikai Bizottságát (a továbbiakban Bizottság), hogy előmozdítsa az ember és a népek jogait, és biztosítsa azok védelmét Afrikában.

31. cikk

1. A Bizottság a legmagasabb megbecsülésnek örvendő, magas erkölcsiségükről, tisztességükről, pártatlanságukról és az ember és népek jogai terén való szakértelmükről ismert afrikai személyiségekből – különös figyelmet szentelve a jogi tapasztalatokkal rendelkező személyeknek – választott 11 tagból áll.
2. A Bizottság tagjai személyes minőségükben tevékenykednek.

32. cikk

Egy államnak egynél több állampolgára a Bizottságban nem lehet tag.

33. cikk

A Bizottság tagjait az állam- és kormányfők értekezlete választja titkos szavazással a Chartában részes államok által jelölt személyek listájáról.

34. cikk

A Chartában részes egyetlen állam sem jelölhet kettőnél több jelöltet. A jelölteknek rendelkeznie kell a Chartában részes valamely állam állampolgárságával. Ha egy állam két jelöltet állít, egyikük nem lehet ezen állam állampolgára.

35. cikk

1. Az Afrikai Egységszervezet Főtitkára a választások előtt legalább négy hónappal felhívja a részes államokat jelöltek állítására.
2. Az Afrikai Egységszervezet Főtitkára betűrendes listát készít az így jelölt személyekről, és közli azt az állam- és kormányfőkkel a választások előtt legalább egy hónappal.

36. cikk

A Bizottság tagjait hat éves időszakra választják, és újraválaszthatók. Azonban az első választáskor választott tagok közül négynek a hivatalviselési ideje két év elteltével, valamint másik háromnak a hivatalviselési ideje négy éve elteltével véget ér.

37. cikk

Az Afrikai Egységszervezet állam- és kormányfői értekezletének elnöke közvetlenül az első választás után sorsolással meghatározza a 36. cikkben említett tagok nevét.

38. cikk

Megválasztásuk után Bizottság tagjai ünnepélyes nyilatkozatot tesznek, hogy kötelességüket pártatlanul és hűségesen teljesítik.

39. cikk

1. A Bizottság valamely tagjának halála vagy lemondása esetén a Bizottság elnöke azonnal tájékoztatja az Afrikai Egységszervezet Főtitkárát, aki a helyet – a halál időpontjától, illetve attól az időponttól kezdve, amikor a lemondás hatályba lép – megüresedettnek nyilvánítja.
2. Ha a Bizottság többi tagjának egybehangzó véleménye szerint egy tag az ideiglenes távolléten kívüli bármely más okból abbahagyta kötelessége teljesítését, a Bizottság elnöke tájékoztatja az Afrikai Egységszervezet Főtitkárát, aki ekkor a helyet megüresedettnek nyilvánítja.
3. A fentiekben jelzett bármely esetben az állam- és kormányfők értekezlete helyettesíti a tagot, akinek helye megüresedett, hivatalviselési idejének hátralévő részére, kivéve, ha ez az időszak hat hónapnál rövidebb.

40. cikk

A Bizottság tagjai hivatalban maradnak mindaddig, amíg utódjaik hivatalba nem lépnek.

41. cikk

Az Afrikai Egységszervezet Főtitkára kinevezi a Bizottság titkárát. Továbbá biztosítja a Bizottság kötelességeinek hatékony teljesítéséhez szükséges személyzetet és szolgáltatásokat. A személyzet és a szolgáltatások költségeit az Afrikai Egységszervezet viseli.

42. cikk

1. A Bizottság kétéves időszakra megválasztja elnökét és alelnökét, akik újraválaszthatók.

2. A Bizottság meghatározza eljárási szabályait.
3. A határozatképességhez hét tag szükséges.
4. Szavazategyenlőség esetén az elnöknek döntő szavazata van.
5. A Főtitkár részt vehet a Bizottság ülésein. Nem vesz részt a tanácskozásokban, és nem jogosult szavazni sem. A Bizottság elnöke azonban felkérheti, hogy fejtse ki véleményét.

43. cikk

Kötelességük teljesítése során a Bizottság tagjai az Afrikai Egységszervezet kiváltságairól és mentességeiről szóló általános Egyezmény által biztosított diplomácia kiváltságokat és mentességeket élvezik.

44. cikk

A Bizottság tagjainak illetményeiről és juttatásairól az Afrikai Egységszervezet rendes költségvetésében rendelkeznek.

II. fejezet – A Bizottság mandátuma

45. cikk

A Bizottság feladatai:

1. Az ember és a népek jogainak előmozdítása, különösen:
 - a) dokumentumok gyűjtése, tanulmányok készítése és kutatások végzése az afrikai problémákról az ember és a népek jogainak területén, szemináriumok, szimpóziumok és konferenciák szervezése, információterjesztés, az ember és a népek jogaival foglalkozó nemzeti és helyi intézmények ösztönzése, valamint szükség esetén vélemények megfogalmazása és ajánlása, elkészítése a kormányoknak;
 - b) az ember és a népek jogaira és az alapvető szabadságaira vonatkozó jogi problémák megoldását célzó alapelvek és szabályok meghatározása, amelyekre az afrikai kormányok törvényhozásukat építhetik;
 - c) együttműködés az ember és a népek jogainak előmozdításával és védelmével foglalkozó egyéb afrikai és nemzetközi intézményekkel.

2. Az ember és a népek jogainak biztosítása és védelme a jelen Chartában meghatározott feltételek szerint.
3. A Charta rendelkezéseinek értelmezése valamely részes állam, az Afrikai Egységszervezet valamely intézménye, vagy az Afrikai Egységszervezet által elismert valamely afrikai szervezet kérésére.
4. Bármely más feladat elvégzése, amellyel az állam- és kormányfői értekezlet esetlegesen megbízza.

III. fejezet – A Bizottság eljárása

46. cikk

A Bizottság bármely megfelelő vizsgálati módszert igénybe vehet; értesülést szerezhet az Afrikai Egységszervezet Főtitkárától vagy bármely más személytől, aki ennek megvilágítására képes.

Bejelentés az államoktól

47. cikk

Ha a Chartában részes valamely államnak alapos oka van feltételezni, hogy a Charta egy másik részes állama megsértette a Charta rendelkezéseit, írásbeli bejelentéssel felhívhatja ezen állam figyelmét a kérdésre. Ezt a bejelentést megküldi az Afrikai Egységszervezet Főtitkárának és a Bizottság elnökének is. A bejelentés kézhezvételétől számított három hónapon belül az az állam, amely a bejelentés címzettje, a kérdést megvilágító írásbeli magyarázatot vagy nyilatkozatot ad a kérdező államnak. Annak tartalmaznia kell a lehető legtöbb lényeges információt az alkalmazott és alkalmazható törvényekre és szabályokra, valamint a már igénybe vett jogorvoslatra vagy a lehetséges eljárásokra vonatkozóan.

48. cikk

Ha a kérdést az eredeti bejelentésnek a címzett állam általi kézhezvételének időpontjától számított három hónapon belül nem rendezik a két érintett állam megegyezésére kétoldalú tárgyalások vagy bármely más békés eljárás útján, bármelyik államnak joga van a kérdést az elnökön keresztül a Bizottság elé terjeszteni, és erről értesíti a másik érintett államot.

49. cikk

Ha a Chartában részes valamely állam úgy ítéli meg – a 47. cikk rendelkezéseitől függetlenül –, hogy egy másik részes állam megsértette a Charta rendelkezéseit, a kérdést közvetlenül a Bizottság elé viheti az elnökhöz, az Afrikai Egységsszervezet Főtitkárához és az érintett államhoz intézett bejelentéssel.

50. cikk

A Bizottság az elé terjesztett üggyel csak azután foglalkozhat, ha megbizonyosodott, hogy minden helyi jogorvoslati lehetőséget – amennyiben ilyen létezik – kimerítettek, kivéve ha nyilvánvaló a Bizottság számára, hogy az ezen jogorvoslatokat megvalósító eljárás indokolatlanul elhúzódna.

51. cikk

1. A Bizottság felkérheti az érintett államokat, hogy bocsássák rendelkezésére a releváns információkat.
2. Az ügy Bizottság előtti megvizsgálása során az érintett államok képviseltethetik magukat, és írásbeli vagy szóbeli véleményeket terjeszthetnek elő.

52. cikk

Miután az érintett államoktól és egyéb forrásokból minden, az általa szükségesnek ítélt információt beszerzett, és miután minden megfelelő eszközzel megpróbált az ember és a népek jogainak tiszteletén alapuló barátságos megoldást elérni, a Bizottság a 48. cikkben említett bejelentéstől számított ésszerű időszakon belül a tényeket és a megállapításait tartalmazó jelentést készít. Ezt a jelentést elküldi az érintett államoknak és eljuttatja az állam- és kormányfők értekezletéhez.

53. cikk

Jelentése továbbítása során a Bizottság olyan ajánlásokat tehet az állam- és kormányfők értekezletének, amelyeket hasznosnak ítél.

54. cikk

A Bizottság jelentést terjeszt elő tevékenységéről az állam- és kormányfők értekezletének minden rendes ülészakára.

Egyéb bejelentések

55. cikk

1. A Bizottság titkára minden ülés előtt listát készít azon bejelentésekről, amelyek nem a Chartában részes államoktól származnak, és továbbítja azokat a Bizottság tagjainak, akik javaslatot tesznek, hogy közülük melyeket vizsgálja meg a Bizottság.
2. A Bizottság akkor vizsgál meg valamely bejelentést, ha tagjai egyszerű többsége így határoz.

56. cikk

A Bizottság által kézhez kapott, az ember és a népek jogaira vonatkozó, az 55. cikkben említett bejelentéseket megvizsgálják, ha:

1. azokban szerepel a bejelentő neve, még akkor is, ha ez utóbbi névtelenséget kér;
2. azok összhangban vannak az Afrikai Egységszervezet Alapokmányával vagy a jelen Chartával;
3. azok nem az érintett állam és intézményei vagy az Afrikai Egységszervezet ellen irányuló becsmérő és sértő nyelven írottak;
4. azok nem kizárólagosan a tömegtájékoztatás útján terjesztett híreken alapulnak.
5. azokat a helyi jogorvoslati lehetőségek –, ha vannak ilyenek – kimerítése után küldték el, kivéve ha nyilvánvaló, hogy az eljárás indokolatlanul elhúzódott;
6. azokat a helyi jogorvoslatok kimerítése utáni vagy az után az időpont utáni ésszerű időszakon belül terjesztették elő, amikor a Bizottság a témáról tudomást szerzett; és
7. azok nem olyan ügyekkel foglalkoznak, amelyeket az érintett államok az Egyesült Nemzetek Alapokmánya vagy az Afrikai Egységszervezet Alapokmánya elveinek vagy a jelen Charta rendelkezéseinek megfelelően rendeztek.

57. cikk

Bármilyen lényegi megfontolást megelőzően, a Bizottság elnöke minden bejelentést az érintett állam tudomására hoz.

58. cikk

1. Ha a Bizottság tanácskozásai után úgy tűnik, hogy egy vagy több bejelentés nyilvánvalóan speciális ügyekre vonatkozik, amelyek az ember és a népek jogai súlyos és tömeges megsértése sorozatának létezését fedik fel, a Bizottság felhívja az állam- és kormányfők értekezletének figyelmét ezen speciális esetekre.
2. Ekkor az állam- és kormányfők értekezlete kérheti a Bizottságtól ezen esetek alapos tanulmányozásának elvégzését, és a tényekről egy jelentés készítését, megállapításaival és ajánlásaival együtt.
3. A Bizottság az általa megfelelően észlelt sürgős esetet az állam- és kormányfők értekezletének elnöke elé terjeszti, aki kérheti, hogy arról egy alapos tanulmányt készítsenek.

59. cikk

1. A jelen fejezet keretében tett minden intézkedést bizalmasan kell kezelni mindaddig, amíg az állam- és kormányfők értekezlete másként nem határoz.
2. A jelentést azonban az állam- és kormányfők értekezletének határozata alapján a Bizottság elnöke közzéteszi.
3. A Bizottság tevékenységéről szóló jelentést az elnök közzé teszi, miután azt az állam- és kormányfők értekezlete megvizsgálta.

IV. fejezet – Alkalmazandó elvek

60. cikk

A Bizottság tevékenysége során ihletét az ember és a népek jogaira vonatkozó nemzetközi jogból, különösen az ember és a népek jogairól szóló különböző afrikai okmányok, az Egyesült Nemzetek Alapokmánya, Afrikai Egységszervezet Alapokmánya, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, az ENSZ és az afrikai országok által az ember és a népek jogai terén elfogadott egyéb okmányok rendelkezéseiből, valamint az ENSZ azon szakosított intézményei keretében elfogadott különböző okmányok rendelkezéseiből, amelyeknek a jelen Chartában részes államok tagjai.

61. cikk

A Bizottság a jogelvek meghatározásához kiegészítő eszközökként figyelembe veszi az Afrikai Egységszervezet tagállamai által kifejezetten elismert szabályokat megállapító egyéb általános és különös nemzetközi egyezményeket, az ember és a népek jogaira vonatkozó nemzetközi normáknak megfelelő afrikai gyakorlatot, a jogként általánosan elfogadott szokásokat, a jog afrikai államok által elismert általános alapelveit, valamint a jogi precedenseket és tanokat.

62. cikk

A Charta hatályba lépésének időpontját követően a részes államok két évente jelentést terjesztenek elő a jelen Chartában elismert és biztosított jogok és szabadságok megvalósítása érdekében tett törvényhozási és egyéb intézkedésekről.

63. cikk

1. A jelen Charta aláírásra, megerősítésre vagy csatlakozásra nyitva áll az Afrikai Egységszervezet tagállamai számára.
2. A jelen Charta megerősítő vagy csatlakozási okmányait az Afrikai Egységszervezet Főtitkáránál helyezik letétbe.
3. A jelen Charta három hónappal azt követően lép hatályba, hogy az Afrikai Egységszervezet tagállamainak egyszerű többsége a megerősítő vagy csatlakozási okmányokat a Főtitkárhoz eljuttatja.

III. rész – Általános rendelkezések

64. cikk

1. A Charta hatálybalépése után a Bizottság tagjait a Charta idevágó cikkeinek megfelelően megválasztják.
2. Az Afrikai Egységszervezet Főtitkára a Bizottság megalakításától számított három hónapon belül összehívja a Bizottság első ülését a Szervezet központjában. Ezután a Bizottságot elnöke hívja össze, mikor szükséges, de legalább évente egyszer.

65. cikk

Azon államok tekintetében, amelyek a Chartát hatályba lépése után erősítik meg, vagy ahhoz azután csatlakoznak, a Charta a megerősítő vagy csatlakozási okmány ezen állam általi letétbe helyezésének időpontja után három hónappal lép hatályba.

66. cikk

Ha szükséges, a Charta rendelkezéseit speciális jegyzőkönyvek vagy megállapodások egészíthetik ki.

67. cikk

Az Afrikai Egységszervezet Főtitkára tájékoztatja a Szervezet tagállamait minden egyes megerősítő vagy csatlakozási okmány letétbe helyezéséről.

68. cikk

A Charta módosítható, ha valamely részes állam ilyen irányú írásbeli kérelmet terjeszt az Afrikai Egységszervezet Főtitkárához. Az állam és kormányfők értekezlete csak azután vizsgálhat egy módosítási tervezetet, miután arról minden részes államot megfelelően tájékoztattak, és a támogató állam kérésére a Bizottság arról véleményt mondott. A módosítást a részes államok egyszerű többségével hagyják jóvá. Minden azon állam tekintetében, amely alkotmányos eljárásainak megfelelően elfogadta, az elfogadásról szóló értesítés Főtitkár általi kézhezvétele után három hónappal lép hatályba.

Elfogadva az állam- és kormányfők 18. konferenciáján – Kenya, Nairobi, 1981 júniusa